



Udskrift af dombogen

DOM

Afsagt den 12. december 2016 i sag nr. BS [REDACTED]

[REDACTED] som mandatar for

Hanne [REDACTED]

mod

[REDACTED] Produktionsskole
[REDACTED]

Indledning

Denne sag er anlagt ved Retten i Hjørring den 3. juni 2016.

Spørgsmålet om ansvarsgrundlaget har været udskilt efter retsplejelovens § 253 til delhovedforhandling.

Denne afgørelse angår, hvorvidt sagsøgte, [REDACTED] Produktionsskole, efter Danske Lov 3-19-2 er erstatningsansvarlig for den skade, som overgik Hanne [REDACTED] den 12. juni 2012.

Parternes påstande

[REDACTED] som mandatar for Hanne [REDACTED] har nedlagt påstand om, at [REDACTED] Produktionsskole skal tilpligtes at anerkende at være erstatningsansvarlig for den Hanne [REDACTED] den 12. juni 2012 overgåede skade.

[REDACTED] Produktionsskole har nedlagt påstand om frifindelse.

Hanne [REDACTED] er meddelt fri proces.

Sagens oplysninger

Denne dom indeholder ikke en fuldstændig sagsfremstilling, jf. retsplejelovens § 218 a, stk. 2.

De afgivne forklaringer er gengivet i dommen.

Forklaringer

Hanne [redacted] har forklaret, at hun er uddannet frisør. Hun har arbejdet som frisør i mange år og har haft egen salon. Efter rygproblemer stoppede hun som frisør i 2000, og hun blev tilkendt fleksjob. Hun har haft fleksjob i 2 frisørsaloner og i 2 tøjbutikker. I den ene tøjbutik var hun ansat som bestyrer, og hun stod for ansættelse og vagtplan. Der var i butikken ansat 2 -3 unge mennesker. Hun var i den ene butik ansat i ca. ½ år og i den anden i knap 1 år.

Hun blev i 2010 ansat i butikken ved [redacted] Produktionsskole. Hun startede i slutningen af skoleåret. Hun kendte ikke butikken inden ansættelsen. Der var tilknyttet 8-10 elever fra kunstlinjen – overvejende piger. I butikken blev solgt det, som eleverne på kunstlinjen havde lavet, hovedsageligt glas og smykker. Eleverne, der var 18 år og ældre, skulle på skift passe butikken. Tidligere havde Bente og Mette-Lise holdt øje med butikken, men det var et kaos. Hanne [redacted] blev derfor ansat for at få styr på butikken.

Hun talte lidt med Mette-Lise om eleverne, da hun startede, men hun ville helst observere og tale med eleverne. Eleverne var i butikken en uge ad gangen, og hun fik 2 nye elever hver mandag. Hun var i butikken bortset fra tirsdag, hvor hun var på skolen, og onsdag, hvor hun havde fri. Hun var tit på skolen for at hente varer. Hun var også i banken og ude for at købe kontorvarer f.eks. for at lave skilte med eleverne. Eleverne skulle oplæres i en række funktioner. Det var forskelligt, hvor gode eleverne var. Lokalerne skulle gøres rent, og butikken skulle se ordentlig ud. De startede hver mandag med at rydde butikken, pudse vinduer, tørre hylder af og vaske gulve. Herefter blev vinduer og hylder pyntet. Eleverne vaskede gulvet, når hun var der. De andre dage vaskede eleverne gulvene selv, lige inden butikken blev lukket. Rengøring i baglokalet blev taget hen ad vejen. Det var typisk eleverne, der vaskede gulvet i baglokalet. De skulle gøre rent, vaske op, vaske gulve og tømme skraldespand kl. 16.00-16.15. Gulvvask foregik således i åbningstiden. Der blev ikke skiltet i forbindelse med gulvvask. Der var i butikken gamle trægulve, hvor der skulle bruges et særligt rengøringsmiddel. Måske var gulvet lud- eller oliebehandlet. Der blev brugt mopper, kost og støvsuger. Der lå ikke vand på gulvene efter vask. Der blev ikke tørret efter med klude eller håndklæder.

Den 12. juni 2012 skulle hele skolen på lejrskole. Hun havde købt rundstykker med til eleverne i butikken. Eleverne den dag var startet i august 2011. De skulle være færdige til kl. 14, hvor elever og lærere skulle afsted. Eleverne gik i gang med rengøring i baglokalet og på toilettet. En af eleverne vaskede gulv i baglokalet, og en elev betjente kunder i butikken. Hun husker ikke elevernes navne, men hun mener, at de begge havde samme fornavn. Hun selv vaskede op lige efter rundstykkerne. Hun husker ikke, om hun havde været inde på skolen den dag, men det mener hun ikke. Omkring kl. 13.30 begyndte eleverne at vaske gulv i butikken. Hun slukkede lanterne udenfor og fjernede stearin fra trappen med en kniv, kost og fejeblad. Der var efter instruks fra Mette-Lise altid tændte stearinlys. Hun havde ikke vand

med til trappen, og hun havde ikke spildt vand. En af eleverne hjalp, men gik ind i butikken, hvor de småfjollede. Hanne [redacted] gik ind i butikken og ud i baglokalet, hvor hun faldt på ryggen. Det sortnede for øjnene, og hun fik frygteligt ondt i hovedet. Hun er sikker på, at hun gled i noget vådt. Hun så ikke, hvad hun faldt i, men hun kan forestille sig en vandpyt. Hun husker ikke, om hendes tøj blev vådt. Hun har ikke tidligere oplevet, at der var noget på gulvet, som man kunne falde i. Gulvet i baglokalet var i øvrigt tørt efter gulvvasken tidligere. Eleverne var færdige med at vaske gulv i butikken og havde ryddet moppe og spand op. Hun havde som regel tennissko eller andre flade sko på. Hun havde ikke højhælede sko på. Hun kan huske, at Birgitte kom, at hun kom med en ambulance, og at hun var på sygehuset.

Hun har aldrig modtaget kritik af rengøringsrutinerne. Hun mener aldrig, at hun har set listen med arbejdsopgaver i butikken. Hun kan godt genkende nogle af punkterne, men der er aldrig blevet gennemgået en liste med hende. Den hang ikke i butikken.

Det er rigtig, at hun har haft et møde med Birgitte, men hun husker ikke hvornår. Mødet havde været udskudt et par gange. På mødet blev gennemgået kritikpunkter fra eleverne. Birgitte havde ikke inden forberedt hende, og hun fik et chok. Mange elever havde sagt det samme om Mette-Lise. Det havde Hanne selv sagt til Mette-Lise og ikke til Birgitte. Birgitte sagde, at hun ikke måtte tale med Mette-Lise om det. Det er rigtig, at hun havde haft computer med på arbejde 2 dage i en uge. Hun havde brugt computeren til at finde opgaver til eleverne, og hun havde hjulpet en elev med at søge boligsikring. Hvis hun havde vidst, hvad mødet angik, ville hun have haft sin tillidsmand med. Birgitte sagde, at hun ikke håbede, at hun hørte det igen. Efter mødet spurgte Mette-Lise om, hvad de havde talt om, selv om det var hende, der havde klaget. Hanne [redacted] sagde, at det havde hun og Birgitte aftalt ikke at tale om.

Hun har ikke deltaget i udfyldelsen af anmeldelsen af arbejdsskaden. Hun havde regnet med, at hendes gener ville forsvinde. Birgitte besøgte hende nogle gange, og de talte om, om hun kom hurtigt tilbage, da Bente var syg.

Birgitte [redacted] har forklaret, at hun har været forstander på [redacted] Produktionsskole siden 2007. Elever på produktionsskolen er unge mellem 15 og 25 år, som ikke er parate til ungdomsuddannelse. Nogle elever er på skolen i 1 år, andre er på skolen i kortere tid. Skolen optager elever hele året, men det største indtag er i august og januar. Skolen har flere værksteder. Et af værkstederne er kunsthåndværk, der i 2012 havde en butik, som eleverne i en turnus bemandede. Eleverne var typisk i butikken 2 og 2 en uge ad gangen. Før Hanne blev ansat, stod eleverne selv for butikken med mulighed for telefonkontakt med skolen. Eleverne blev mere og mere belastede, og der var brug for opsyn.

Jobcenteret fandt Hanne. Der blev afholdt en samtale med Hanne, hvor

Birgitte, Mette-Lise og tillidsrepræsentanten deltog. Hanne havde arbejdet i butik tidligere. Beskrivelsen af arbejdsopgaverne i butikken er udarbejdet af Mette-Lise i takt med, at Hanne kom og skulle ind i rutinen. Der har aldrig været mange kunder i butikken, og der var rigelig tid til opgaverne. Butikken er nu sagt op. I butikken var et gammelt trægulv. Hun er i tvivl om, om gulvet var behandlet.

På et tidspunkt oplyste Mette-Lise, at hun havde modtaget klager fra eleverne. Eleverne kan være hårde, men Birgitte har helt sikkert med Hanne drøftet referatet af et møde med eleverne, og hun har talt med Hanne om at være gode rollemodeller, og om at hun skulle være ops på nogle af tingene. Hanne fik ikke en skriftlig henstilling.

Den 12. juni 2012 må en elev have ringet til hende. Hun husker ikke, om skolen skulle på lejrskole. Da hun kom til butikken, der lå et par kilometer fra skolen, var Hanne og eleverne i butikken. Hanne hang lidt hen over bordet. Hun fik at vide, at Hanne var faldet og havde slået hovedet. Hun talte med Hanne. Hun husker ikke, om der var rengøringsmidler, eller om gulvet var vådt. Hun tilkaldte en ambulance, og Hanne gik selv ud i ambulancen. De talte ikke om, hvorfor Hanne var faldet. Hun har flere gange besøgt Hanne, men de har ikke talt om, hvorfor hun var faldet. Hun har heller ikke talt med eleverne om det.

Jan [redacted] har udfyldt anmeldelsen om arbejdsulykke. Han har nok fået beskrivelsen fra hende, og han har måske talt med Hanne. Skemaet bliver sædvanligvis udfyldt sammen med medarbejderen. Arbejdsulykker bliver meddelt arbejdsmiljørepræsentanten og drøftes på medarbejdermøder.

Mette-Lise [redacted] har forklaret, at hun stadig er ansat på produktions-skolens kunstværksted som værkstedsleder. Hun har været ansat i snart 10 år. Hun deltog i ansættelsen af Hanne som voksenmedarbejder i butikken. Hanne havde været frisør i mange år, og hun havde arbejdet med unge mennesker i butik. Hanne skulle styre dagligdagen i butikken. Inden Hanne blev ansat, havde Mette-Lise haft ansvaret for butikken, og hun løb frem og tilbage mellem butik og værksted.

I butikken skulle eleverne lære kundebetjening, udsmykning, dekoration, rengøring og indkøb. Eleverne blev instrueret i, hvordan der skulle gøres rent og hvornår. Der blev støvsuget, tørret støv m.m. Gulvet blev vasket med en fugtig moppe. Det var gamle trægulve. Hun har ikke oplevet, at gulvet var særligt glat ved vask. Hun har ikke oplevet, at nogen er faldet. Hun havde haft ansvaret for butikken i mange år, og hun lavede en liste over de praktiske ting. Listen havde hun selv brugt til eleverne. Hun husker ikke, om hun sidemandsoplærte Hanne, men der var mange ting, der gav sig selv. Hun har lavet listen "Arbejdsopgaver i butikken". Hun husker ikke, hvordan Hanne fik listen, men hun ved, at den blev givet til Hanne. Hun husker ikke, om listen hang i butikken.

På et tidspunkt var pigerne ikke glade for at være i butikken. Det kom som et lyn fra en klar himmel. Hun skrev ned, hvad de sagde, og hun talte med Birgitte. Birgitte talte med Hanne uden Mette-Lise.

Hun husker ikke, hvem der fortalte, at Hanne var faldet, men hun vil tro, at Mette-Lise fik det at vide af Birgitte. Hun fik at vide, at gulvet var blevet vasket, og at Hanne var faldet/skredet i noget vand. Om vinteren var der lygter med stearinlys, men ikke fast om sommeren.

Camilla [redacted] har forklaret, at hun startede på [redacted] Produktions-skole i januar 2012. Hun er født i 1994. Hun husker ikke, om hun startede på kunstværkstedet. Hun var på et tidspunkt tilknyttet kunstværkstedet, hvor man 2 elever ad gangen skulle være i butikken en uge om måneden. Den ene skulle være over 18 år. Hun husker ikke, hvem hun var i butikken med. I butikken blev solgt det, man havde lavet på værkstedet.

En af opgaverne i butikken hver dag var rengøring. De gjorde rent et kvarter før lukketid. Der blev vasket gulv 2 gange om ugen – i butikslokalet og i baglokalet. De støvsugede først, ryddede op og vaskede op. Baglokalet blev ordnet sidst. Gulvene blev vasket med en moppe, hvor vandet var blevet presset ud. Gulvet i baglokalet kunne være glat på grund af sæben, men gulvet blev tørret efter med tykke gulvklude på en kost. De voksne gik for det meste hjem om eftermiddagen.

Den 12. juni 2012 var hun i butikken med en klassekammerat. Hun husker ikke, om de skulle på lejrskole. Til frokost havde kammeraten spildt nudler på gulvet. De måtte helst ikke spise nudler. Hun ved ikke hvorfor. Der var meget fedt i nudlerne. Det blev tørret op, og hele gulvet i baglokalet blev vasket med sæbe. Det var vidnet, der vaskede gulvet, og kammeraten tørrede efter, mens vidnet støvsugede i butikken. Kammeraten var ikke færdig med at tørre efter endnu, da Hanne kom ind i butikken gennem fordøren. Hun havde en bærepose og var på vej ud i baglokalet. Vidnet sagde til Hanne, at gulvet lige var blevet vasket. Hanne sagde, at det var fint og fortsatte. Umiddelbart efter hørte vidnet et ordentligt brag, og da hun vendte sig, så hun, at Hanne lå på gulvet. Vidnet lagde klude under Hannes hoved, og hun tror, at hun ringede til Birgitte. Birgitte kom ned til butikken. Hun spurgte, hvad der var sket, og de sagde, at Hanne var faldet.

Vidnet mener, at der var lanterner til stearinlys ude ved trappen, men hun husker ikke, om de var tændt i juni. Hun husker ikke, at Hanne skulle have været ude og rense trappen for stearin. Vidnet blev kontaktet om denne sag for ca. 1 år siden.

Parternes synspunkter

[redacted] som mandatar for Hanne [redacted] har gjort gældende,

at eleverne har begået en ansvarspådragende fejl ved ikke at have advaret Hanne [REDACTED] tilstrækkeligt, og at [REDACTED] Produktionsskole efter Danske Lov 3-19-2 er ansvarlig for denne fejl. Camilla [REDACTED] sagde til Hanne [REDACTED] at gulvet var blevet vasket, men Hanne [REDACTED] blev ikke advaret om, at gulvet endnu ikke var tørret efter, og at hun derfor ikke skulle gå ind i baglokalet. Det er endvidere gjort gældende, at Hanne [REDACTED] ikke har udvist erstatningsretlig relevant egen skyld.

[REDACTED] Produktionsskole har gjort gældende, at eleverne ikke har handlet ansvarspådragende. Det er Hanne [REDACTED] der må bevise de nærmere omstændigheder den 12. juni 2012, og bevisbyrden er skærpet, henset til at der først blev udtaget stævning i juni 2016. Det kan efter forklaringerne ikke afgøres, hvorfor Hanne [REDACTED] faldt, men eleverne havde vasket gulvet umiddelbart før. Camilla [REDACTED] har forklaret, at hun sagde til Hanne [REDACTED] at gulvet lige var blevet vasket. Eleverne har således ikke handlet ansvarspådragende, og [REDACTED] Produktionsskole skal frifindes.

Rettens begrundelse og afgørelse

Retten kan ikke efter bevisførelsen nærmere fastlægges, hvad der var årsagen til, at Hanne [REDACTED] faldt i baglokalet den 12. juni 2012. Det lægges efter Camilla [REDACTED] forklaring til grund, at gulvet var blevet vasket, umiddelbart før Hanne [REDACTED] faldt, og at gulvet endnu ikke var tørret efter. Det lægges endvidere til grund, at Camilla [REDACTED] sagde til Hanne [REDACTED] inden hun gik ind i baglokalet, at gulvet lige var blevet vasket.

Under disse omstændigheder finder retten det ikke bevist, at eleverne havde handlet uagtsomt og derved pådraget [REDACTED] Produktionsskole erstatningsansvar efter Danske Lov 3-19-2. [REDACTED] Produktionsskole frifindes derfor.

Efter udfaldet af sagen skal statskassen betale sagsomkostninger til [REDACTED] Produktionsskole med 30.120 kr. Sagsomkostningerne er fastsat under hensyn til sagens genstand, og til den tid der må antages at være medgået til sagens førelse, idet det bemærkes, at sagens forberedelse og forhandling i retten alene har vedrørt ansvarsgrundlaget. Sagsomkostningerne skal dække [REDACTED] Produktionsskoles udgift til vidnet Camilla [REDACTED] med 120 kr. samt udgift til advokatbistand med 30.000 kr., der er inklusive moms.

Thi kendes for ret:

Sagsøgte, [REDACTED] Produktionsskole, frifindes.

Statskassen skal inden 14 dage betale sagens omkostninger til [REDACTED] Produktionsskole med 30.120 kr.

Jette F. Skole

Udskriftens rigtighed bekræftes.
Retten i Hjørring, den 14. december 2016.

Anne Marie Løth, kontorfuldmægtig